

ת"פ (חיפה) 63100-02-24 - מדינת ישראל נ' כילאני מחאג'נה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 63100-02-24 מדינת ישראל נ'
מחאג'נה(עציר)

לפני כבוד השופט נתנאל בנישו

בעניין: המאשימה
מדינת ישראל
ע"י

נגד

הנאשם
כילאני מחאג'נה
ע"י ב"כ עו"ד עומר מסארווה

גזר דין

כתב האישום המתוקן

הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בעבירה של החזקת נשק בלא רשות על פי דין (סעיף 144(א) רישה וסיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977), בכך שביום 15.2.24 החזיק בביתו תיק ובו שני אקדחים חצי אוטומטיים, מסוג CZ ו-DDG, אשר כל אחד מהם היה טעון במחסנית ובה כדורים, וכן שלוש מחסניות נוספות מלאות בתחמושת, וקופסה נוספת המכילה 31 כדורים.

הראיות והטיעונים לעונש

במסגרת הטיעונים לעונש העיד אבי הנאשם.

אבי הנאשם מסר כי משפחתו נתונה לתקיפות חוזרות, אשר עד כה הביאו לרציחת אחיו ולפציעת אחייניו. כן סיפר אבי הנאשם כי בן אחר שלו, אף הוא נפצע מירי ומאז הוא מאושפז. האב הוסיף כי משפחתו משפחה נורמטיבית. עוד מסר האב כי הנאשם היה צפוי להתחתן החודש. לבסוף, ציין כי הוא ואשתו חולים והנאשם, שהוא ילד הזקונים, מסייע להם. בתשובה לשאלות ב"כ המאשימה, שלל אבי הנאשם כי הנשק הוחזק לצורך נקמה.

בטיעוניו לעונש, הדגיש **ב"כ המאשימה** את העובדה כי הוחזקו שני אקדחים טעונים במחסניות, וכן עמוד 1

הוחזקו מחסניות נוספות ותחמושת. לדעת ב"כ המאשימה, לנאשם היה מעין "תיק כוננות", המוכן לשימוש מידי. לדעתו, החזקת נשק מוכן לשימוש כאמור, גם אם לא נעשתה על רקע רצון לנקמה, טומנת בחובה חומרה רבה, בשל פגיעתה בביטחון ובשלום הציבור.

ב"כ המאשימה טען עוד כי ניכרת החמרה באלימות על רקע תפוצת הנשק הלא חוקי, ומכאן המסוכנות הרבה של עבירות מעין זו שבוצעה על ידי הנאשם.

כן נטען כי החזקת נשק לצורך עשיית דין עצמית פוגעת במשילות ומחזקת את תחושת הפחד בחברה, ובפרט בחברה הערבית, בה היא נפוצה.

הודגש עוד כי מדובר במעשה מתוכנן.

באשר למתחם הענישה, ב"כ המאשימה הפנה לשורה של פסקי דין שניתנו על ידי בית המשפט העליון ובהם נקבע מתחם ענישה הנע בין 20 ל-40 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

בנוסף, הפנה ב"כ המאשימה לתיקון 140 לחוק העונשין, תשל"ז-1977. לפיו, עונש המינימום בעבירה בה הורשע הנאשם עומד על 21 חודשים. עוד התייחס ב"כ המאשימה להנחיית פרקליט המדינה המבטאת את מגמת ההחמרה הנדרשת בעבירות נשק.

לאור האמור, סבר ב"כ המאשימה כי יש לקבוע מתחם עונשי הנע בין שנתיים וחצי לבין חמש שנות מאסר. בתוך המתחם, ביקש ב"כ המאשימה להעמיד את העונש ברף הבינוני-תחתון, באופן שייתן ביטוי ראוי הן לצורך בהרתעת היחיד והרבים והן להודאתו של הנאשם באשמה ולעברו הנקי.

ב"כ הנאשם פתח את דבריו בפירוט נסיבותיו האישיות. הנאשם יליד 1995, עובד במאפייה, נעדר עבר פלילי, שלדבריו נקלע לסיטואציה מורכבת וטעה. לדברי הסניגור, מטרת החזקת הנשק לא הייתה לפגוע, אלא להתגונן מפני המתקפות הקשות והאיומים המוחשיים להם נתונה משפחת הנאשם. בעניין זה, הפנה ב"כ הנאשם לתיקים פליליים שנפתחו בנוגע לפגיעות שנגרמו לבני משפחת הנאשם וכן למסמך רפואי בעניין פציעת אחיו.

הסניגור חלק על תיאור ב"כ המאשימה בנוגע למוכנות הנשק לשימוש, כאשר, לשיטתו, החזקת האקדחים בתיק ולא על הגוף מבססת טענה הפוכה, של חוסר יכולת לשימוש מידי.

הסניגור הוסיף כי היום הנאשם מבין את טעותו.

בהמשך דבריו, סקר הסנגור שורה של פסקי דין, אשר לטעמו מלמדים על מנעד עונשי של שניים עשר עד עשרים חודשים כמתחם הראוי בנסיבות ענייננו.

הנאשם בדברו האחרון מסר כי הוא עשה טעות והוא מצטער עליה וכי הוא מבקש להשתחרר ממאסר, להתחתן ולעבוד.

דין והכרעה

הערכים המוגנים

סעיף 144 לחוק העונשין מגלם בחובו תכליות של הגנה על חיי האדם, שלום הציבור וביטחונו (ראו מיני רבים ע"פ 7971/23 **אגבאריה נ' מדינת ישראל**).

הסיכון הכרוך בהחזקת נשק שלא כדין מתבטא בחשש שהמחזיק בנשק יעשה בו שימוש וכן באפשרות כי נשק זה יגיע לידיים אחרות (ע"פ 4945/14 **מדינת ישראל נ' סלימאן** הוא משליך על הביטחון במרחב הציבורי והפרטי, על תחושת הביטחון, ולא פחות מכך על שלטון החוק, בשל הכרסום המתמיד בייחוד הפעלת הכוח על ידי מי שהוסמך לכך על פי דין.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

בבואנו לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שבוצעה על ידי הנאשם נעמוד על נסיבותיה של העבירה.

בראש ובראשונה, נדרשת התייחסות לסוג כלי הנשק שהוחזקו ומספרם. בענייננו הנאשם החזיק בשני כלי נשק תיקנים מסוג אקדח, במחסניות תואמות ובתחמושת לא מועטה.

הגם שדרך הגעת כלי הנשק לידיו של הנאשם לא הובהרה, לנוכח מהות העבירה, אין מדובר בשגגה או ב"טעות", כפי שביקש ב"כ הנאשם לצייר זאת. השגת כלי נשק כאמור מחייבת מידה כלשהי של תכנון ועשייה אקטיבית.

יתרה מזו, עלינו להעמיד לנגד עינינו את פוטנציאל הנזק אשר היה עלול להיגרם מהחזקת הנשק ומהשימוש האפשרי בו. בעניין זה, יש להדגיש כי גם אם המניע להחזקת הנשק היה הגנתי, אין בכך להקל עם הנאשם. הצורך במלחמה שערה נגד תופעת החזקת הנשק הבלתי חוקית אינו מתיישב עם תפיסה סלחנית כלפי התופעה כולה, תהא מטרת ההחזקה אשר תהא.

זאת ועוד, צמצום תופעת החזקת הנשק הבלתי חוקית והשימוש בו, הפושה בחברה הישראלית בכלל ומגזר הערבי בפרט, אינו מתיישב עם עידוד עשיית דין עצמית באמצעות אותו נשק ואף לא עם השלמה לכך. על כן, התחשבות מופרזת לקולא במניע הגנתי עלולה לחתור תחת השגת התכלית ההרתעתית של הענישה. בהתאמה לכך, נדרש לחדד בכל עת כי רשויות הביטחון, ובראשן משטרת ישראל, הן המוסמכות הבלעדיות למנוע עבריינות ולהגן על האזרח, ואין להסכים עם מציאות בה, בטענה או בתואנה ל"הגנה עצמית", יוחזק נשק בעל פוטנציאל קטלני על ידי מי שלא הורשה לכך.

הדברים זכו להתייחסות מפורשת של בית המשפט העליון בעניין **סובח**:

"... אף אם הנשק נרכש למטרות "הגנה עצמית", הזמינות של הנשק מעודדת את השימוש בו לביצוע עבירות שונות ולהחרפת תוצאותיהן.." (ע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח)

אשר על כן, בעוד מניע ברור לשימוש בנשק למטרות פליליות או ביטחוניות ישמש כנסיבה משמעותית להחמרה בעונש, אין במניע "הגנתי" בלבד כדי להקל עם הנאשם.

הדברים נכונים במיוחד בענייננו כאשר הנאשם החזיק בשני האקדחים מוכנים לשימוש, טעונים במחסניות מלאות בכדורים ובתחמושת נוספת, גם אם לא בכמות רבה.

לצד האמור, עומדת העובדה כי האקדחים והתחמושת הוחזקו בביתו של הנאשם, כאשר אין כל ראיה כי נשא אותם מחוצה לו.

בדומה, תפיסת כלי הנשק מצמצמת את פוטנציאל הנזק העתידי, נסיבה העומדת לזכות הנאשם, גם אם לא נוצרה בעתיו.

הענישה הנוהגת

על רקע פגיעתן הקשה של עבירות הנשק בערכים מרכזיים כהגנה על חי האדם, הביטחון, הסדר הציבורי והמשילות השלטונית, ולאור נפוצות החזקת הנשק שלא כדין, שהוגדרה כ"מכת מדינה" (ראו ע"פ 2482/22 מדינת ישראל נ' קדורה וכ"מצב חירום לאומי" (ראו עניין **אגבאריה** הנ"ל), ניכרת זה מכבר ההחמרה משמעותית בענישה והודגש לא אחת הצורך בהטלת עונשי מאסר משמעותיים:

"התופעה של החזקת נשק שלא כדין על ידי אזרחים מהווה איום על שלום הציבור ועל הסדר הציבורי. היא התשתית ו'הגורם בלעדיו ע"פ 2482/22 מדינת ישראל נ' קדורה וכ"מצב חירום לאומי" (ראו עניין אגבאריה הנ"ל), ניכרת זה מכבר ההחמרה משמעותית בענישה והודגש לא אחת הצורך בהטלת עונשי מאסר משמעותיים:

אין (causa sine qua non) למגוון רחב של עבירות, החל

בעבירות איומים ושוד מזוין, המשך בעבירות גרימת חבלה חמורה וכלה בעבירות המתה. לעתים קרובות הנשק הבלתי חוקי נרכש מלכתחילה למטרות עבירה, ואף אם הנשק נרכש למטרות 'הגנה עצמית', הזמינות של הנשק מעודדת את השימוש בו לביצוע עבירות שונות ולהחרפת תוצאותיהן.

על כן, המאבק בתופעות האלימות החמורות בחברה הישראלית בהן נעשה שימוש בנשק מחייב, מעבר למאמץ 'לשים יד' על כלי הנשק הבלתי חוקיים הרבים שבידי הציבור, גם ענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות נשק, לרבות על עצם החזקה או רכישה שלא כדין של נשק [...] ביעור תופעת החזקת כלי נשק בלתי חוקיים הוא אפוא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה ותנאי הכרחי למאבק בתופעות הפשיעה האלימה לסוגיה הרווחות במקומותינו, בבחינת 'ייבוש הביצה' המשמשת ערש לגידולן של תופעות אלה. מהלך כזה מחייב הירתמות גם של בתי המשפט, על ידי ענישה מחמירה ומרתיעה לעבירות נשק בלתי חוקי באשר הן, וכל שכן מקום שנעשה בנשק כזה שימוש בביצוע עבירות אלימות לסוגיהן". (עניין סובח הנ"ל)

(וראו עוד, מיני רבים, עניין קדורה הנ"ל, בו מי שהחזיק אקדח, כדורים ורימון הלא עברו אחר נדון לשמונה עשר חודשי מאסר, וכן ע"פ 147/21 **מדינת ישראל נ' ביטון** בו נדון נאשם בגין רכישת אקדח, תחמושת ולבנת חבלה שטרם סופקו לו, לשלושים חודשי מאסר לריצוי בפועל) יתרה מזו, מעבר לפוטנציאל הנזק הישיר הטמון בהחזקת נשק בלתי חוקי ושימוש בו, נדרשים אנו לתת דעתנו להשפעות חברתיות הרוחביות וההרסניות, הנגרמות ההתפשטות תופעת החזקת הנשק הלא חוקי. זו מייצרת אווירה ציבורית בה "כל דאלים גבר", בעקבותיה נדחק מקומם של גורמי האכיפה והביטחון, ונוצרת "תרבות" כללית אלימה ועבריינית, הרואה בחיוב החזקת נשק ושימוש בו.

אל מול הסיכון המוחשי לערכים חברתיים בסיסיים אלה, הודגש משקלם המרכזי של שיקולי ההרתעה, הפרטית והכללית, והעדפתם על פני שיקולי ענישה אחרים (ראו לדוגמה ע"פ 309/22 **מדינת ישראל נ' ביאדסה**, ע"פ 1695/22 **מדינת ישראל נ' גאנים**)

מגמת ההחמרה האמורה אינה נחלתו הבלעדית של בית המשפט. היא אף מצאה ביטוי בתיקון 140 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, אשר קבע עונש מזערי בעבירה זו, ממנו מוסמך לחרוג בית המשפט אך בהתקיים "טעמים מיוחדים שיירשמו" (ראו סעיף 144 (ז) לחוק).

על רקע כלל האמור, לנוכח הערכים המוגנים עליהם עמדנו, חומרת העבירה ונסיבותיה וכן לאור מדיניות הענישה הנוהגת, הגעתי למסקנה כי במקרה דנן יש לקבוע מתחם עונשי העומד על 24-40 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

נסיבות שאינן קשורות בעבירה

באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, אין ספק כי יש להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם, שטרם מלאו לו 20, בעובדה כי זו מעידתו הראשונה, ובהודאתו המהירה באשמה, אשר יש בה קבלת אחריות. הודאה זו אף מחזקת את דברי החרטה אותם הביע הנאשם בפניי.

עוד מצאתי להתחשב בהשפעת כליאתו של המערער על הוריו, הסובלים ממצב רפואי מורכב, כפי שהובהר מהמסמכים הרפואיים שהוגשו.

יחד עם זאת, גם בהתחשב בנסיבות אלה, אין מנוס מהטלת עונש מאסר משמעותי, אשר יבטא באופן הולם את צורכי ההרתעה כאמור, להם נתן בית המשפט העליון את הבכורה.

כך צוין בעניין פלוני:

"...הענישה המחמירה והבלתי מתפשרת כאמור צריכה לחול ללא סייגים על כל נאשם בגיר באשר הוא, שכן "בטיפולנו בעבירות [נשק] מסוג זה ובמבצעה, להרתעת היחיד והרבים ולהרחקת עברייני הנשק מהחברה על ידי השמתם בין כותלי הכלא לתקופות ממושכות יש מעמד בכורה", ועל כן "ככלל, יעדים עונשיים אלו מוחקים מניה וביה את בקשת העברין לשיקום [...] גם כאשר מדובר בעברין צעיר שהסתבך לראשונה בפלילים ובקשתו לשיקום כנה ואף זוכה לתמיכתו של שירות המבחן" (ע"פ 5602/22 מדינת ישראל נ' פלוני, וראו גם ע"פ 8846/15 דראז נ' מדינת ישראל ע"פ 5330/20 ענבתאוי נ' מדינת ישראל) וכן עניין אגבראיה הנ"ל))

סוף דבר

העולה מדברנו עד כה, כי הנאשם עירב עצמו בביצוע עבירה חמורה, כאשר החזיק בשני אקדחים, חמש מחסניות ותחמושת תואמת. עבירה זו פוגעת בערכים חברתיים ראשונים במעלה ולה פוטנציאל נזק משמעותי עליו עמדנו.

אי לכך, בהתאם למדיניות הענישה, נדרש להטיל על עליו עונש מאסר משמעותי, אשר יהלום את מהות מעשיו ויבטא כראוי את שיקולי הענישה השונים.

לצד האמור, עומדות לזכותו נסיבות אישיות ומשפחתיות מקלות, וכן הודאתו המהירה באשמה.

על רקע זה, אני סבור שיש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל קרוב יותר לרף התחתון של מתחם העונש ההולם שנקבע כאמור. אדגיש כי לולא עמדו לנאשם נסיבות הקולא עליהן עמדנו, לשיטתי היה מקום להטיל עונש חמור יותר.

לנוכח נסיבותיו של הנאשם ומשפחתו, אף מצאתי להימנע מהטלת קנס משמעותי, אשר סביר להניח כי ייפול במידה רבה על כתפי הוריו.

בהתאם לאמור, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 28 חודשי מאסר לריצוי בפועל מיום מעצרו בתיק זה.

ב. 12 חודשי מאסר מותנים והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר לא יעבור הנאשם עבירה בה הורשע או עבירה לפי סעיפים 144 (ב) ו-(ב2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

ג. קנס בסך 5000 ₪ שישולם עד ליום 24.6.25. לא ישלם הנאשם קנס זה יאסר לתקופה נוספת של חודשיים.

תשומת לב הנאשם שיש לשלם את הקנס לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, החל מחלוף 3 ימים מיום מתן גזר הדין וזאת באחת מהדרכים הבאות:

1. בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות".

2. מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000 (ניתן לפנות לנציגים לקבלת מידע במספרים הללו).

3. במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ט סיוון תשפ"ד, 25 יוני 2024, בפומבי, במעמד הנאשם, בא כוחו וב"כ המאשימה.

